EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 5.7.2016
COM(2016) 442 final

2016/0204 (APP)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om inrättande av ett flerårigt ramprogram för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter 2018–2022

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Den 15 februari 2007 antog rådet förordning (EG) nr 168/2007 (nedan kallad *förordningen*)[1] om inrättande av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (nedan kallad *byrån*). Byrån inledde sin verksamhet den 1 mars 2007.

Byråns mål är att ge unionens och dess medlemsstaters berörda institutioner, organ, kontor och byråer stöd och sakkunskap i fråga om grundläggande rättigheter i samband med genomförandet av unionslagstiftningen, för att hjälpa dem att till fullo respektera de grundläggande rättigheterna när de vidtar åtgärder eller utformar handlingsplaner inom respektive behörighetsområden. Byråns uppgifter anges i artikel 4 i förordningen och avser insamling, analys och spridning av tillförlitliga och jämförbara uppgifter och data, utveckling av metoder och normer för att förbättra jämförbarheten, objektiviteten och tillförlitligheten av data på europeisk nivå och utarbetande av slutsatser och yttranden om särskilda tematiska ämnen, för unionens institutioner och medlemsstaterna. Byrån ska även öka allmänhetens medvetenhet om grundläggande rättigheter och sprida information om sitt arbete. Byrån ska genomföra sina uppgifter inom ramen för unionslagstiftningen. Den ska därvid hänvisa till de grundläggande rättigheterna enligt artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen. Byrån är inte ett lagstiftande eller normgivande organ. Den är inte behörig att behandla lagenligheten i unionens akter eller medlemsstaternas uppfyllande av sina skyldigheter enligt unionslagstiftningen. Dess arbete är av avgörande betydelse när det gäller att tillhandahålla data, stöd och sakkunskap i fråga om grundläggande rättigheter för att stödja evidensbaserat beslutsfattande i hela EU, och bidrar på så sätt också till att det utvecklas en kultur för grundläggande rättigheter i EU.

Enligt artikel 5 i förordningen ska temaområdena för byråns verksamhet fastställas genom ett flerårigt ramprogram på fem år. Byrån ska genomföra sina uppgifter inom de temaområden som fastställs i denna ram. Det fleråriga ramprogrammet är inte ett arbetsprogram. Byråns arbetsprogram antas varje år av dess styrelse inom de temaområden som fastställts i det fleråriga ramprogrammet, efter det att kommissionen har avgett ett yttrande. På önskemål från Europaparlamentet, rådet eller kommissionen enligt artikel 4.1 c och d i förordningen kan byrån behandla frågor utanför dessa temaområden, under förutsättning att byråns ekonomiska och mänskliga resurser tillåter det.

Syftet med detta förslag är att upprätta det fleråriga ramprogrammet för byrån för perioden 2018–2022 i enlighet med artikel 5 i förordningen. Det nuvarande fleråriga ramprogrammet (2013–2017) löper ut 2017.

Byråns fleråriga ramprogram på fem år ska bygga på en rad kriterier som fastställs i artikel 5 i förordningen, bland annat följande:

i) Kommissionen ska höra styrelsen när den utarbetar sitt förslag.

ii) Det fleråriga ramprogrammet måste överensstämma med unionens prioriteringar, med vederbörligt beaktande av riktlinjerna enligt Europaparlamentets resolutioner och rådets slutsatser på området för de grundläggande rättigheterna.

[1] EUT L 53, 22.2.2007, s. 1.

iii) Det fleråriga ramprogrammet måste utformas med vederbörlig hänsyn till byråns ekonomiska och mänskliga resurser.

iv) Det fleråriga ramprogrammet måste innehålla bestämmelser som syftar till att säkerställa komplementaritet med ansvarsområdena för unionens andra organ, kontor och byråer samt med Europarådet och andra internationella organisationer som är verksamma på området grundläggande rättigheter.

v) I temaområdena för det fleråriga ramprogrammet ska kampen mot rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans ingå.

Kommissionen har vid utarbetandet av detta förslag också tagit hänsyn till följande:

i) Behovet av att se till att byråns arbete fortfarande inriktas på viktiga områden, med beaktande av dess begränsade ekonomiska och mänskliga resurser.

ii) Behovet av att säkerställa kontinuitet i byråns arbete, särskilt med tanke på betydelsen av att byrån ska tillhandahålla relevanta objektiva, tillförlitliga och jämförbara data som byrån samlat in under årens lopp.

iii) De samråd som genomförs av byrån och byråns interna och externa utvärderingar.

Temaområden som föreslås:

Mot bakgrund av det ovanstående föreslår kommissionen att man följer yttrandet från byråns styrelse där det föreslås att tidigare fastställda temaområden ska bekräftas, att straffrättsligt samarbete inte längre ska vara uteslutet och att en hänvisning till polissamarbete ska läggas till. När det gäller området integration av romer ska aspekterna rörande social inkludering stärkas. De temaområden som föreslås för det fleråriga ramprogrammet för byrån för åren 2018–2022 är därmed följande:

a) Tillgång till rättslig prövning; brottsoffer.

b) Jämlikhet och icke-diskriminering.

c) Informationssamhället, särskilt respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter.

d) Rättsligt och polisiärt samarbete.

e) Migration, gränser, asyl och integration av flyktingar och migranter.

f) Rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans.

g) Barnets rättigheter.

h) Integration och social inkludering av romer.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom policyområdet och unionens övriga policyområden**

Den nuvarande fleråriga ramprogrammet (2013–2017) inrättades den 11 mars 2013 genom rådets beslut 252/2013/EU[2]. I artikel 2 i det beslutet fastställs följande temaområden:

a) Tillgång till rättslig prövning.

b) Brottsoffer, inklusive ersättning till brottsoffer.

c) Informationssamhället, särskilt respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter.

d) Integration av romer.

e) Rättsligt samarbete, utom i brottmål.

f) Barns rättigheter.

g) Diskriminering på grund av kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

h) Invandring och integration av migranter, visering och gränskontroller och asyl.

i) Rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans.

Detta förslag bekräftar att de temaområden som fastställdes för byrån för 2013–2017 är relevanta för den kommande femårsperioden. Inget tema dras tillbaka. Genom att nuvarande temaområden bekräftas säkerställs kontinuiteten och konsekvensen i byråns arbete. Det kommer att göra det möjligt för byrån att fortsätta det pågående arbetet och genomföra nya undersökningar i stor skala på dessa områden för att förbättra jämförbarheten och kartlägga tendenser. Det kommer också att göra det möjligt för byrån att öka tillförlitligheten, objektiviteten, relevansen och jämförbarheten mellan insamlade och registrerade data på dessa områden. Det kommer att göra det möjligt för byrån att utveckla och förbättra sin expertis på dessa områden.

Enligt artikel 5.2 c ska det fleråriga ramprogrammet överensstämma med unionens prioriteringar, med vederbörligt beaktande av riktlinjerna enligt Europaparlamentets resolutioner och rådets slutsatser på området grundläggande rättigheter. De frågor rörande grundläggande rättigheter som under de senaste åren tagits upp i Europaparlamentets resolutioner[3] och rådets slutsatser[4] bekräftar i stort att de temaområden som föreslagits för det

---

2 EUT L 79, 21.3.2013, s. 1.

3 Europaparlamentets viktigaste resolutioner under senare tid rörande grundläggande rättigheter: Europeiska flyktingfonden, Europeiska återvändandefonden och Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare av den 6.2.2013; Tvistlösning online vid konsumenttvister av den 12.3.2013; Avskaffande av könsstereotyper i EU av den 12.3.2013; En intensivare kamp mot rasism, främlingsfientlighet och hatbrott av den 14.3.2013; Integrationen av invandrare av den 14.3.2013; Likabehandling av kvinnor och män av den 16.4.2013; Standarder för mediefrihet i EU av den 21.5.2013; Krisens konsekvenser för utsatta gruppers tillgång till vård av den 4.7.2013; Strategi för cybersäkerhet i EU av den 12.9.2013; Situationen för ensamkommande minderåriga i EU av den 12.9.2013; Migrationsströmmar i Medelhavet, händelserna utanför Lampedusa av den 23.10.2013; Könsaspekter på EU-ramen för nationella strategier för integrering av romer av den 10.12.2013; Programmet Rättigheter och medborgarskap 2014–2020 av den 10.12.2013; Kvinnor med funktionsnedsättning av den 11.12.2013; Genomförandet av nationella strategier för integrering av romer av den 12.12.2013; Nya försök att kriminalisera hbti-personer av den 16.1.2014; Färdplan mot homofobi och diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet av den 4.2.2014; Papperslösa invandrarkvinnor i EU av den 4.2.2014; Bekämpning av våld mot kvinnor av den 25.2.2014; De grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen av den 27.2.2014; Översyn av den

fleråriga ramprogrammet 2018–2022 är relevanta. De visar också på betydelsen av att ta med polissamarbete och straffrättsligt samarbete.

Vidare är rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans fortfarande ett centralt tema för byråns arbete enligt förslaget, vilket överensstämmer med artikel 5.2 b i förordningen och med behovet av att stödja kommissionen och medlemsstaterna i form av data och sakkunskap när det gäller genomförandet av rådets rambeslut 2008/913/RIF om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen[5].

Dessutom kommer ett fortsatt fokus på jämlikhet och icke-diskriminering, barnets rättigheter, migration och asyl, skydd av personuppgifter, tillgång till rättslig prövning, brottsoffers rättigheter och rättsligt samarbete också att ytterligare stödja genomförandet av EU:s lagstiftning och politik på andra viktiga områden som rör grundläggande rättigheter[6].

---

europeiska arresteringsordern av den 27.2.2014; Inverkan av NSA:s övervakningsprogram på EU-medborgarnas grundläggande rättigheter av den 12.3.2014; Skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter av den 12.3.2014; Behandling av personuppgifter i brottsförebyggande syfte av den 12.3.2014; Utvärdering av rättskipningen med avseende på straffrätt och rättsstatsprincipen av den 12.3.2014; Rapport om EU-medborgarskapet 2013 av den 12.3.2014; Asyl-, migrations- och integrationsfonden av den 13.3.2014; Nät- och informationssäkerhet av den 13.3.2014; Halvtidsöversyn av Stockholmsprogrammet av den 2.4.2014; Religionsfrihet och kulturell mångfald av den 17.4.2014; Den digitala inre marknaden av den 27.11.2014; Situationen i Medelhavsområdet och behovet av ett helhetsgrepp på migration i EU av den 17.12.2014; Jämställdheten mellan kvinnor och män i Europeiska unionen 2013 av den 10.3.2015; Bekämpning av sexuella övergrepp mot barn på internet av den 11.3.2015; Romernas internationella dag av den 15.4.2015; Europeiska åklagarmyndigheten av den 29.4.2015; FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionshinder av den 20.5.2015; EU:s strategi för jämställdhet efter 2015 av den 9.6.2015; Den europeiska säkerhetsagendanav den 9.7.2015; Situationen för de grundläggande rättigheterna i EU (2013–2014) av den 8.9.2015; Migration och flyktingar i Europa av den 10.9.2015; Elektronisk massövervakning av EU-medborgare av den 29.10.2015; Att minska ojämlikhet, med särskilt fokus på barnfattigdom av den 24.11.2015; Sammanhållningspolitiken och marginaliserade befolkningsgrupper av den 24.11.2015; Att förhindra att EU-medborgare radikaliseras och rekryteras av terroristorganisationer av den 25.11.2015; Vägen mot en rättsakt för den digitala inre marknaden av den 19.1.2016; Rollen för interkulturell dialog, kulturell mångfald och utbildning när det gäller att främja EU:s grundläggande värderingar av den 19.1.2016; Oskuldspresumtionen och rätten att närvara vid rättegång i straffrättsliga förfaranden av den 20.1.2016; Rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden av den 9.3.2016.

[4] Rådets viktigaste slutsatser under senare tid rörande grundläggande rättigheter: Kommissionens rapport om tillämpningen 2012 av EU:s stadga från 29.5.2013 av den 29.5.2013; EU:s strategi för cybersäkerhet av den 22.7.2013; Strategi för cybersäkerhet i EU av den 12.9.2013; Utvärdering av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter av den 5–6.12.2013; Bekämpning av hatbrott i EU av den 5.12.2013; Kvinnors framåtskridande och jämställdhet mellan kvinnor och män av den 10.12.2013; Det sociala läget i EU av den 12.3.2014; kommissionens rapport om tillämpningen 2013 av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna av den 21.5.2014; Området med frihet, säkerhet och rättvisa och vissa närliggande övergripande frågor av den 16.7.2014; Skydd och främjande av barnets rättigheter av den 5.12.2014; Tillämpningen av EU:s stadga av den 22.5.2015; Cyberdiplomati av den 11.2.2015; Handlingsplanen för mänskliga rättigheter och demokrati av den 20.7.2015; Migration av den 20.7.2015; Migration av den 12.10.2015.

[5] EUT L 328, 6.12.2008, s. 55.

[6] Rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling (EGT L 303, 2.12.2000, s. 16); rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung (EGT L 180, 19.7.2000, s. 22); Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Kommissionens meddelande En EU-agenda för barns rättigheter, KOM(2011) 60 slutlig; Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Europeisk agenda för integration av tredjelandsmedborgare, COM(2015) 240 final; Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid

Integreringen av romer är en fortsatt viktig prioritering och ett område där byrån fortfarande har mycket kvar att uppnå. Att man i detta sammanhang betonar social delaktighet, vilket föreslagits av byråns styrelse, ligger i linje med utvecklingen inom EU på detta område[7].

I enlighet med artikel 5.2. e i förordningen innehåller förslaget bestämmelser som syftar till att säkerställa komplementaritet med ansvarsområdena för unionens andra organ, kontor och byråer samt med Europarådet och andra internationella organisationer som är verksamma inom området för grundläggande rättigheter[8]. De av unionens byråer och organ som är mest relevanta för detta förslag är Europeiska stödkontoret för asylfrågor[9], Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (Frontex)[10], Europeiska jämställdhetsinstitutet[11], Europeiska datatillsynsmannen[12], Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet (Enisa)[13], EU:s enhet för rättsligt samarbete (Eurojust)[14], Europeiska polisbyrån (Europol)[15], Europeiska polisakademin (Cepol)[16], Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound)[17] och Europeiska byrån för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA)[18].

---

straffrättsliga förfaranden (EUT L 280, 26.10.2010, s. 1); Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet (EUT L 294, 6.11.2013, s. 1); Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden (EUT L 65, 11.3.2016, s. 1); Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/800/EU om rättsäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden (EUT L 132, 21.5.2016, s. 1); Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om provisorisk rättshjälp för frihetsberövade misstänkta eller tilltalade och om rättshjälp inom ramen för förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder, COM(2013) 824 final; Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89); Europaparlamentets och rådets förordning om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1);

7 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: En EU-ram för nationella strategier för integrering av romer fram till 2020, KOM(2011) 173 slutlig; Rådets rekommendation av den 9 december 2013 om verkningsfulla åtgärder för integrering av romer i medlemsstaterna (EUT C 378, 24.12.2013); Meddelande från kommissionen: Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla, KOM(2010) 2020 slutlig; Offentligt samråd om den europeiska pelaren för sociala rättigheter: http://ec.europa.eu/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/towards-european-pillar-social-rights/public_en.

8 Artikel 5.2 e i förordningen om inrättande av byrån.

9 Inrättat genom förordning (EU) nr 439/2010 (EUT L 132, 29.5.2010, s. 11).

10 Inrättad genom förordning (EG) nr 2007/2004 (EUT L 349, 25.11.2004, s. 1).

11 Inrättat genom förordning (EG) nr 1922/2006 (EUT L 403, 30.12.2006, s. 9).

12 Inrättad genom förordning (EG) nr 45/2001 (EUT L 8, 12.1.2001, s. 1).

13 Inrättad genom förordning (EG) nr 460/2004 (EUT L 077, 13.3.2004, s. 1).

14 Inrättad genom rådets beslut 2002/187/RIF (EUT L 63, 6.3.2002, s. 1).

15 Inrättad genom rådets beslut 2009/371/RIF (EUT L 121, 15.5.2009, s. 37).

16 Inrättad genom rådets beslut 2005/681/RIF (EUT L 256, 1.10.2005, s. 63).

17 Inrättat genom förordning (EEG) nr 1365/75 (EGT L 139, 30.5.1975, s. 1)

18 Inrättad genom förordning (EU) nr 1077/2011 (EUT L 286, 1.11.2011, s. 1).

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för beslutet om inrättande av det fleråriga ramprogrammet 2018–2022 är artikel 352 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Detta var också den rättsliga grunden för beslutet om inrättande av det fleråriga ramprogrammet 2013–2017.

Det bör noteras att den rättsliga grunden för det första fleråriga ramprogrammet 2007–2012 var artikel 5.1 i förordningen om inrättandet av byrån (rådets förordning (EG) nr 168/2007). Denna rättsliga grund kan dock inte längre användas, eftersom det är en rättslig grund i sekundärrätten i den mening som avses i EU-domstolens dom i mål C-133/06[19]. Den rättsliga grunden för förslag om fleråriga ramprogram bör vara en bestämmelse i fördraget. I avsaknad av andra (mer) specifika bestämmelser bör den rättsliga grunden vara förordningen om inrättandet av byrån, som antogs på grundval av artikel 308 i det tidigare fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Sedan Lissabonfördraget trädde i kraft blev denna artikel, i ändrad lydelse, artikel 352 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

- **Subsidiaritetsprincipen**

I artikel 5.1 i förordningen om inrättandet av byrån anges att byråns fleråriga ramprogram ska antas vart femte år av rådet på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet. Detta är således ett återkommande och obligatoriskt EU-initiativ genom vilket de temaområden inom vilka byrån bör koncentrera sitt arbete för de närmaste fem åren kan bekräftas eller uppdateras.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är proportionerligt eftersom det följer det format och den räckvidd som anges i förordningen. Kommissionen har inga skönsmässiga befogenheter. Det bör också noteras att byrån har inrättats för att utarbeta en samling relevanta, objektiva, tillförlitliga och jämförbara uppgifter och data om frågor rörande grundläggande rättigheter på europeisk nivå för att fylla kunskapsluckorna inom de områden som omfattas av det fleråriga ramprogrammet. För närvarande finns det inga mindre betungande sätt att samla in och centralisera jämförbara relevanta uppgifter om grundläggande rättigheter från alla medlemsstater för att stödja utvecklingen av evidensbaserade strategier i EU på området grundläggande rättigheter. Detta bekräftades vid den externa utvärdering av byrån som genomfördes 2012[20].

- **Val av instrument**

Det finns inget alternativ i fråga om det instrument som ska användas. Enligt artikel 5 i förordningen anges att byråns fleråriga ramprogram ska antas av rådet på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet.

I enlighet med artikel 352 i EUF-fördraget, som är den rättsliga grunden för förslaget, ska rådet besluta med enhällighet, på förslag av kommissionen och efter Europaparlamentets godkännande.

---

19 Dom av den 6 maj 2008, parlamentet mot rådet, mål C-133/06, REG 2008, s. I-3189.

20 Rambøll, *Evaluation of the European Agency for Fundamental Rights*, slutrapport, november 2012, s. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf punkt 3.4.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar**

I enlighet med artikel 30.4 i förordningen genomfördes en extern utvärdering 2012[21]. Utvärderingen gav ett positivt resultat när det gäller byråns stöd och sakkunskap. En ny extern utvärdering kommer att genomföras under 2017 och kommer att handla om framsteg och resultat sedan den förra utvärderingen. Den kommer att ta upp hur byrån genomfört sitt arbetsprogram inom det fleråriga ramprogrammet 2013–2017 (se även punkt 5 nedan rörande andra åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering).

- **Samråd med berörda parter och användning av sakkunnigutlåtanden**

Enligt förordningen krävs att kommissionen samråder med byråns styrelse när den utarbetar sitt förslag om det fleråriga ramprogrammet. Kommissionen uppmanade byråns styrelse vid dess möte den 19–20 maj 2015 att utarbeta och i början av 2016 lägga fram ett yttrande till kommissionen. Yttrandet, som innehöll styrelsens synpunkter på en översyn av det gällande fleråriga ramprogrammet, inkom till kommissionen den 1 mars 2016[22]. Det bygger på diskussioner vid styrelsens möte i september 2015, ett riktat samråd med berörda parter i september 2015, ett möte med berörda parter i november 2015, ett yttrande från byråns vetenskapliga kommitté och en halvtidsöversyn av byråns verksamhet under perioden 2013–2015[23]. Kommissionen samrådde också med byråns styrelse om sitt utkast till förslag vid dess möte den 19–20 maj 2016.

Halvtidsöversynen av byråns verksamhet mellan 2013–2015 utmynnade i slutsatsen om relevansen av de tematiska målen i det nuvarande fleråriga ramprogrammet och behovet av att ytterligare utveckla byråns sakkunskap och insamling av data på dessa områden. Denna slutsats bygger på rapporter med lägesanalyser när det gäller resultatet för varje temaområde och innehåller en preliminär analys av de resultat som uppnåtts på de olika temaområdena.

Det riktade samrådet med berörda parter[24] genomfördes med hjälp av ett frågeformulär om det fleråriga ramprogrammet och översynen av detta. Av alla tillfrågade ansåg 86 % att temaområdena i det nuvarande fleråriga ramprogrammet fortfarande var relevanta och bör bibehållas i byråns nya fleråriga ramprogram för 2018–2022. Detta bekräftades vid mötet med berörda parter i november 2015, i yttrandet från den vetenskapliga kommittén och i yttrandet från byråns styrelse av den 1 mars 2016.

- **Konsekvensbedömning**

I artikel 5 i förordningen föreskrivs att temaområdena för byråns verksamhet ska fastställas i ett flerårigt ramprogram på fem år som ska antas av rådet på förslag av kommissionen. Det nuvarande fleråriga ramprogrammet (2013–2017) löper ut 2017. Framläggandet av ett förslag till ett nytt flerårigt ramprogram är således ett obligatoriskt, återkommande uppdrag enligt förordningen. Det är inte frivilligt. Dessutom är temaområdena i det föregående fleråriga

---

21 Rambøll, *Evaluation of the European Agency for Fundamental Rights*, slutrapport, november 2012, s. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf.

22 http://fra.europa.eu/en/about-fra/what-we-do/areas-of-work/multi-annual-framework-2018-2022.

23 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-mid-term-review-strategic-plan-2013-2017_en.pdf.

24 Ett frågeformulär skickades till omkring 500 utvalda kontaktpersoner inom organisationer i det civila samhället och nationella organ för mänskliga rättigheter (jämställdhetsorgan, nationella människorättsinstitutioner och ombudsinstitutioner). Resultaten finns på: http://fra.europa.eu/en/about-fra/what-we-do/areas-of-work/multi-annual-framework-2018-2022.

ramprogrammet fortfarande relevanta. Ett av dem är obligatoriskt, nämligen kampen mot rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans, såsom föreskrivs i artikel 5.2 b i förordningen. Det finns således inte mycket skönsmässigt utrymme när det gäller temaområdena heller.

Det fleråriga ramprogrammet påverkar inte EU:s budget (se punkt 4).

Enligt den ”verktygslåda” som åtföljer riktlinjerna för bättre lagstiftning behövs en konsekvensbedömning endast när de förväntade ekonomiska, miljömässiga eller sociala konsekvenserna av EU-åtgärder sannolikt skulle bli betydande, vilket inte är fallet för det fleråriga ramprogrammet. Enligt verktygslådan behövs inte heller någon konsekvensbedömning om det finns få eller inga alternativ tillgängliga för kommissionen (t.ex. när kommissionen genomför tidigare politiska beslut som redan varit föremål för en konsekvensanalys)[25]. Detta är fallet när det gäller det fleråriga ramprogrammet, eftersom förordningen, som varit föremål för en konsekvensbedömning, vilken omfattade skyldigheten att inrätta ett fleårigt ramprogram, föreskriver att kommissionen inte har något annat val än att lägga fram ett förslag om ett fleårigt ramprogram vart femte år.

I enlighet med de krav som ställs i riktlinjerna, påpekades i färdplanen för förslaget att en konsekvensbedömning inte gjorts och en motivering gavs till detta.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte EU:s budget direkt. Det fleråriga ramprogrammet fastställer den tematiska ram inom vilken byrån ska utföra sina uppgifter. Byrån kommer att utarbeta projekt inom de områden som omfattas av det fleråriga ramprogrammet och inom ramen för de mänskliga och ekonomiska resurser i byråns årliga budget som antagits av budgetmyndigheten. Detta kommer att beskrivas närmare i byråns programplaneringsdokument.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Enligt artikel 12.6 i förordningen ska byråns styrelse anta byråns årliga arbetsprogram i enlighet med det fleråriga ramprogrammet och efter det att kommissionen och den vetenskapliga kommittén har avgett ett yttrande. Detta bidrar till att säkerställa konsekvens i byråns verksamhet i förhållandet till det fleråriga ramprogrammet.

Vidare upprättar byrån en strategisk plan för den period som omfattas av det fleråriga ramprogrammet, där dess mål och förväntade resultat fastställs för vart och ett av temaområdena. Den tjänar som vägledning för utarbetandet av programplaneringsdokumenten.

Byrån ska årligen offentliggöra en rapport om sin verksamhet i enlighet med artikel 4.1 g i förordningen och regelbundet utföra interna utvärderingar av sitt arbete på grundval av det fleråriga ramprogrammet, den strategiska planen och programplaneringsdokumenten. En halvtidsöversyn genomfördes i november 2015 för perioden 2013–2015[26]. Den byggde på lägesanalyser för vart och ett av de temaområden som omfattas av det fleråriga ramprogrammet och beskrev de viktigaste resultaten. Den innehöll också en preliminär

[25] http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/tool_5_en.htm.

[26] http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-mid-term-review-strategic-plan-2013-2017_en.pdf.

konsekvensbedömning av slutförandet av de ”mål” och ”förväntade resultat” som anges för varje tematiskt område i byråns strategiska plan 2013–2017[27]. Den diskuterades av styrelsen vid dess möte i september 2015. Denna lägesanalys och översyn efter halva tiden har bidragit till reflektionerna om temaområden för byråns fleråriga ramprogram 2018–2022.

Dessutom, såsom anges i punkt 3, genomfördes en extern utvärdering 2012[28]. En ny extern utvärdering kommer att genomföras under 2017.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

- Tillgång till rättslig prövning; brottsoffer: Dessa områden är redan temaområden för byrån i enlighet med det fleråriga ramprogrammet 2013–2017. De är nära förknippade med varandra eftersom de rör möjligheterna till en effektiv domstolsprövning för allmänheten. De kan därför också slås samman, även i syfte att förenkla det fleråriga ramprogrammet. I Stockholmsprogrammet framhålls behovet av bättre tillgång till rättslig prövning i EU och av bättre stöd till dem som faller offer för brott i EU. I sitt meddelande om EU:s agenda för rättsliga frågor till 2020[29] hänvisade kommissionen till vikten av att underlätta tillgången till rättslig prövning på lika villkor i medlemsstaterna och garantera snabba, pålitliga och tillförlitliga rättsmedel, bland annat genom lösningar utanför domstol. Meddelandet uppmärksammade också EU:s ansträngningar att tillvarata brottsoffers rättigheter[30] och respekten för rätten till ett effektivt rättsmedel. I rådets slutsatser av den 27 juni 2014, som fastställde strategiska riktlinjer på området med frihet, säkerhet och rättvisa, underströks behovet av att ytterligare underlätta tillgången till rättslig prövning samt främja effektiva rättsmedel och stärka skyddet av offren. I detta sammanhang uppmanade rådet till en mobilisering av byråns sakkunskap. Byrån har under de senaste åren successivt utvecklat sin sakkunskap på detta område. Den har bland annat offentliggjort en rapport om brottsoffer i EU[31], en rapport om grov exploatering av arbetskraft[32] och storskaliga undersökningar som omfattar frågor om undersökningsdeltagarnas erfarenheter som brottsoffer (European Union Minorities and Discrimination Survey, undersökning om hbt-personer, undersökning om judars erfarenheter av och uppfattningar om antisemitism, undersökning om våld mot kvinnor)[33]. Byrån har också utarbetat allmänna rapporter om tillgång till rättslig prövning, bland annat i särskilda miljöer (t.ex. när det gäller asylsökande, dataskydd, barn och näringsfrihet) och lanserat onlineverktyget Clarity som ger vägledning om vart man kan vända sig för att få tillgång till rättsmedel (kommer att finnas på e-juridikportalen före utgången av 2016), och håller på att utarbeta en handbok om tillgången till rättslig prövning i Europa[34]. För att göra det möjligt för byrån att fortsätta sitt arbete på dessa områden och ytterligare utveckla sin expertis och insamling av tillförlitliga och jämförbara data bör dessa temaområden bekräftas i det fleråriga ramprogrammet för perioden 2018–2022. Detta

27 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_strategic_plan_en.pdf.

28 Rambøll, *Evaluation of the European Agency for Fundamental Rights*, slutrapport, november 2012, s. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf.

29 KOM(2014) 144 slutlig.

30 Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem samt om ersättande av rådets rambeslut 2001/220/RIF (EUT L 315, 14.11.2012, s. 57), Rådets direktiv 2004/80/EG av den 29 april 2004 om ersättning till brottsoffer (EUT L 261, 6.8.2004, s. 15), Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EG av den 13 december 2011 om den europeiska skyddsordern (EUT L 338, 21.12.2011, s. 2), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 av den 12 juni 2013 om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (EUT L 181, 29.6.2013, s. 4).

31 http://fra.europa.eu/en/publication/2014/victims-crime-eu-extent-and-nature-support-victims.

32 http://fra.europa.eu/en/publication/2015/severe-labour-exploitation-workers-moving-within-or-european-union.

33 http://fra.europa.eu/en/research/surveys.

34 http://fra.europa.eu/en/project/2014/handbook-access-justice-europe.

framgick också tydligt i de interna utvärderingarna av byrån och i det offentliga samråd som byrån inledde under hösten 2015, där en överväldigande majoritet av de svarande ansåg att dessa prioriterade områden bör bibehållas. Byråns styrelse stöder ett bibehållande av dessa områden.

- Jämlikhet och icke-diskriminering: Byrån förväntas fortsätta att samla in data rörande diskriminering och jämlikhet. Detta var ett centralt område i det fleråriga ramprogrammet 2013–2017 och bör så förbli. I syfte att förenkla den formulering som användes i det föregående fleråriga ramprogrammet bör en hänvisning göras till jämlikhet och icke-diskriminering i allmänhet, utan någon uppräkning av de specifika diskrimineringsgrunder som omfattas av artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Jämställdhetsfrågor bör behandlas endast i nära samråd och samarbete med EIGE som har till särskild uppgift att samla in data om jämställdhet och könsdiskriminering. Byrån har offentliggjort ett antal relevanta rapporter om jämställdhet och icke-diskriminering under de senaste åren (personer med funktionsnedsättning[35], diskriminering på grund av sexuell läggning[36], jämställdhetssituationen i EU[37]). EU:s undersökning av minoriteter och diskriminering (EU-MIDIS II)[38] kommer att genomföras med jämna mellanrum för att tendenser ska kunna kartläggas. Byrån spelar också en särskild roll inom ramen för konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det är viktigt att byrån fortsätter sitt arbete för jämställdhet och icke-diskriminering för att öka medvetenheten om frågorna på fältet och ytterligare stödja beslutsfattandet på området. Detta stöds även av byråns berörda parter, vilket har framgått under samrådsprocessen och betonats av byråns styrelse.

- Informationssamhället och särskilt respekten för privatlivet och skyddet av personuppgifter: I den digitala agendan för Europa[39] poängterade Europeiska kommissionen informations- och kommunikationsteknikens avgörande roll, och fram för allt internet ”som ett mycket viktigt medium för ekonomisk och samhällelig verksamhet: för affärer, arbete, förströelse, kommunikation och yttrandefrihet”. Detta synsätt bekräftades i strategin för en digital inre marknad. Strategin lägger särskild vikt vid påverkan på den grundläggande rätten till yttrandefrihet och informationsfrihet.

Det kommer att vara viktigt att stärka förtroendet och säkerheten på internet och garantera tillgången till en mångfald av information, källor och synpunkter. Detta kan göras genom att ta itu med frågor rörande grundläggande rättigheter i cyberrymden, bland annat genom att stärka politiken för att skydda och stärka mediernas frihet och mångfald, främja mediekunskap, främja personlig integritet och skydd av personuppgifter och bekämpa it-brottslighet. Särskilda initiativ har tagits av EU, exempelvis direktivet om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi[40] samt EU:s strategi mot it-brottslighet[41], utvecklingen av Europeiska it-brottscentrumet inom Europol,

---

35 http://fra.europa.eu/en/theme/people-disabilities.

36 http://fra.europa.eu/en/theme/lgbti.

37 http://fra.europa.eu/en/opinion/2013/fra-opinion-situation-equality-european-union-10-years-initial-implementation-equality.

38 http://fra.europa.eu/en/project/2015/eu-midis-ii-european-union-minorities-and-discrimination-survey.

39 KOM(2010) 245 slutlig.

40 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (EUT L 335, 17.12.2011, s. 1).

41 Gemensamt meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, EU:s strategi för cybersäkerhet: En öppen, säker och trygg cyberrymd, JOIN/2013/01 slutlig.

direktivet mot människohandel[42] och EU:s nya lagstiftningsram om dataskydd[43]. Grundläggande rättigheter på internet är också ett viktigt inslag i förvaltningen av internet.

Byrån har tagit fram ett antal studier på området dataskydd, bland annat en handbok om europeisk rättspraxis om dataskydd[44], en studie om rättsmedel som är tillgängliga för enskilda personer när det gäller övervakningsmetoder[45] och håller för närvarande på att utarbeta en studie om konsekvenserna av användningen av biometriska uppgifter för de grundläggande rättigheterna[46]. Det är viktigt att byrån ökar sin sakkunskap och samlar in data om frågor rörande de grundläggande rättigheterna som hänför sig till den digitala världen – inbegripet medieinnehåll – och om förvaltningen av internet och praktiska problem i samband med genomförandet av EU:s lagstiftning på detta område. Byrån kommer att ha ett nära samarbete med andra EU-byråer och aktörer på dessa områden, som Europeiska datatillsynsmannen, Europeiska dataskyddsstyrelsen, Enisa, eu-LISA och gemensamma forskningscentrumet (JRC).

- Rättsligt och polisiärt samarbete: I sitt meddelande om EU:s agenda för rättsliga frågor till 2020[47] betonade kommissionen vikten av att främja ömsesidigt förtroende genom att bygga broar mellan de olika rättsliga och administrativa systemen i medlemsstaterna. Detta gäller civilrättsliga, affärsrättsliga, administrativa och straffrättsliga frågor och innebär att främja samarbete mellan rättsliga, administrativa och rättsvårdande myndigheter och utveckla miniminormer i hela EU. Det är viktigt att byrån med hjälp av sina initiativ på området forskning och data kan stödja initiativ som syftar till att förbättra det rättsliga samarbetet. Detta temaområde bör därför kvarstå i det fleråriga ramprogrammet 2018–2022.

Det bör noteras att rådet inte tog med straffrättsligt samarbete i det fleråriga ramprogrammet 2013–2017. Kommissionen hade dock tagit med detta område i sitt förslag från 2011[48]. Europaparlamentet argumenterade också starkt för att straffrättsligt samarbete och polissamarbete skulle ingå i byråns nuvarande fleråriga ramprogram och beklagade djupt att man inte nådde enighet med rådet i detta avseende[49]. Alltsedan Lissabonfördraget trädde i kraft har straffrättsligt samarbete ingått i EU:s regelverk och viktiga EU-initiativ har tagits på detta område, t.ex. inrättandet av en europeisk åklagarmyndighet[50] och gemensamma normer

---

42 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (EUT L 101, 15.4.2011, s. 1).

43 Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89); Europaparlamentets och rådets förordning om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

44 http://fra.europa.eu/en/project/2012/handbook-european-data-protection-case-law.

45 http://fra.europa.eu/en/project/2014/national-intelligence-authorities-and-surveillance-eu-fundamental-rights-safeguards-and.

46 http://fra.europa.eu/en/project/2012/handbook-european-data-protection-case-law.

47 KOM(2014) 144 slutlig.

48 Kommissionens förslag till rådets beslut om inrättande av ett flerårigt ramprogram för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter 2013–2017, KOM(2011) 880 slutlig.

49 Resolution P7_TA(2012)0500 av den 12 december 2012 om situationen för de grundläggande rättigheterna i EU (2010–2011), punkt 45. Föredragandens betänkande om det nuvarande fleråriga ramprogrammet: http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0361&language=EN.

50 Förslag till rådets förordning om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten COM(2013) 534 final.

för skydd av rättigheterna för misstänkta och tilltalade i straffrättsliga förfaranden[51]. I rådets slutsatser av den 27 juni 2014, som fastställde strategiska riktlinjer på området med frihet, säkerhet och rättvisa, underströks bland annat behovet av att ytterligare fortsätta ansträngningarna för att stärka tilltalade och misstänkta personers rättigheter i straffrättsliga förfaranden. I detta sammanhang uppmanade rådet till en mobilisering av byråns sakkunskap. I slutet av 2014 löpte dessutom den övergångsperiod ut som anges i Lissabonfördraget på området rättvisa. Därigenom hävdes begränsningarna i domstolens rättsliga kontroll och av kommissionens roll som fördragets väktare på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete. Data och uppgifter som hänför sig till situationen på fältet är därför viktiga för att kommissionen ska kunna utföra sin övervakande roll. Byråns arbete på det straffrättsliga området har redan visat sig vara till nytta, på grundval av särskilda studier som gjorts på kommissionens begäran (rörande barn i straffrättsliga förfaranden[52], överföring av fångar[53], rätt till tolkning och översättning respektive information vid straffrättsliga förfaranden[54]). Det bör nu vara till fullo integrerat i temaområdet rättsligt samarbete. Detta fick starkt stöd av byråns styrelse i dess yttrande och det nämndes också i den externa utvärdering av byrån som gjordes 2012[55].

Detta gäller även för polissamarbetet som uttryckligen bör nämnas i det fleråriga ramprogrammet 2018–2022. Vikten av att stärka polissamarbetet underströks redan av Europeiska rådet i dess slutsatser av den 27 juni 2014 och är desto mer uppenbar efter de terroristattacker som drabbade EU:s medlemsstater 2015. Frågan om de grundläggande rättigheterna är av avgörande betydelse i detta sammanhang, vilket kommissionen lyfte fram i sitt meddelande om den europeiska säkerhetsagendan[56]. Även på detta område tillhandahöll byrån värdefullt stöd på grundval av särskilda förfrågningar från kommissionen. Här kan nämnas utarbetandet av dokumentet *Twelve operational fundamental rights considerations for law enforcement when processing Passenger Name Record (PNR) data* inom ramen för byråns stöd till medlemsstaterna med att utveckla lämpliga standarder rörande grundläggande rättigheter vid behandling av PNR-uppgifter. Det krävs också ett stärkt polissamarbete mot

---

51 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 280, 26.10.2010, s. 1); Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/48/EU av den 22 oktober 2013 om rätt till tillgång till försvarare i straffrättsliga förfaranden och förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder samt om rätt att få en tredje part underrättad vid frihetsberövande och rätt att kontakta tredje parter och konsulära myndigheter under frihetsberövandet (EUT L 294, 6.11.2013, s. 1); Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden (EUT L 65, 11.3.2016, s. 1); Europaparlamentets och rådets direktiv 2016/800/EU om rättsäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden (EUT L 132, 21.5.2016, s. 1); Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om provisorisk rättshjälp för frihetsberövade misstänkta eller tilltalade och om rättshjälp inom ramen för förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder, COM(2013) 824 final;

52 http://fra.europa.eu/en/publication/2015/child-friendly-justice-perspectives-and-experiences-professionals-childrens.

53 http://fra.europa.eu/en/project/2015/rehabilitation-and-mutual-recognition-practice-concerning-eu-law-transfer-persons.

54 http://fra.europa.eu/en/project/2015/right-interpretation-and-translation-and-right-information-criminal-proceedings-eu.

55 Rambøll, *Evaluation of the European Agency for Fundamental Rights*, slutrapport, november 2012, s. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf. I den externa utvärderingen av byrån 2012 drogs slutsatsen att uteslutandet av straffrättsligt samarbete från det fleråriga ramprogrammet uppfattades som inkonsekvent ur EU-medborgarnas perspektiv (se s. vii, 63, 71 och 97).

56 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Europeiska säkerhetsagendan, COM(2015) 185 final.

bakgrund av flyktingkrisen som medför en ökning av människohandeln och smugglingen av migranter. Det är viktigt att byrån kan tillhandahålla stöd i form av tillförlitliga och jämförbara uppgifter och insamling av bästa praxis och initiativ bland annat på områden som bekämpning av smuggling av migranter, organiserad brottslighet och terrorism.

- Migration, gränser, asyl och integration av flyktingar och migranter: Till följd av den markanta ökningen av antalet asylsökande under de senaste åren har migration blivit en högprioriterad fråga för kommissionen, vilket ordförande Jean-Claude Juncker framhöll i sitt tal om tillståndet i unionen den 9 september 2015 och vilket framgick i samband med antagandet av den europeiska agendan för migration i maj 2015[57] och de många initiativ som redan tagits eller kommer att tas av kommissionen på detta område. I detta sammanhang och med tanke på de ökande migrationsströmmarna i riktning mot EU, är byråns arbete av avgörande betydelse när det gäller att lyfta fram frågor på fältet. Byrån bör fortsätta arbetet med att samla in uppgifter på detta område, i nära samarbete med andra EU-byråer, särskilt Easo och Frontex. Byrån har redan offentliggjort ett antal rapporter under de senaste åren (t.ex. rörande återsändande/överföring av utsatta barn som är EU-medborgare, social inkludering och migranters deltagande i samhället, alternativt förvar för asylsökande och personer som är föremål för återvändande, kostnaderna för att inte låta irreguljära migranter få tillgång till hälso- och sjukvård, grundläggande rättigheter vid landgränserna på grundval av iakttagelser vid vissa utvalda gränsövergångsställen, en uppsättning bestämmelser om lagliga inresevägar till EU för personer i behov av internationellt skydd, grundläggande rättigheter på flygplatser och vid landgränser, handbok om EU-lagstiftning rörande asyl, gränser och invandring)[58] och medverkade i fortbildningsverksamhet om grundläggande rättigheter för gränskontrolltjänstemän i samarbete med Frontex. Byrån offentliggör också regelbundet insamlade data om den nuvarande situationen i EU när det gäller migration[59]. I fråga om integrering av migranter (däribland flyktingar) kommer byrån under 2016 och 2017 att genomföra två större projekt. Det första utgörs av andra omgången av EU Minorities and Discrimination Survey (EU-MIDIS II) som gör det möjligt att kartlägga tendenser. Det andra består av insamling av uppgifter om nationella och regionala/lokala strategier för social inkludering och migranters deltagande i samhället genom byråns forskningsnätverk Franet (SIMPS). Detta viktiga arbete rörande diskriminering av invandrare och social inkludering måste fortsätta efter 2018. De berörda parterna stöder i stor utsträckning byråns fortsatta arbete om migrationsfrågor. Även byråns styrelse har uppmanat byrån att fortsätta arbetet med dessa frågor.

- Rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans: Detta temaområde måste ingå i den fleråriga ramen, vilket föreskrivs i artikel 5.2 b i förordningen. Rasismen, främlingsfientligheten och andra uttryck för intolerans ökar i EU, både på och utanför internet. Utmaningarna är allt större i fråga om kampen mot terrorism och radikalisering samt på området migration. EU har använt sig av en gemensam ram för att bekämpa rasism och främlingsfientlighet[60] och denna övervakas noggrant av kommissionen. Kommissionens första årliga kollokvium om grundläggande rättigheter resulterade i en lista över åtgärder för att bekämpa hatbrott och hatpropaganda och främja en kultur av

---

57 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Europeisk agenda för integration av tredjelandsmedborgare, COM(2015) 240 final;

58 http://fra.europa.eu/en/theme/asylum-migration-borders.

59 http://fra.europa.eu/en/theme/asylum-migration-borders/overviews.

60 Rådets rambeslut 2008/913/RIF av den 28 november 2008 om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen (EUT L 328, 6.12.2008, s. 55);

inkluderande tolerans i EU[61]. Under kollokviet underströks det faktum att det saknas tillförlitliga och jämförbara uppgifter om hatbrott. Det är därför viktigt att byrån inriktar arbetet på att hjälpa medlemsstaterna att göra framsteg på detta område, bland annat genom att utveckla en gemensam metod för att registrera hatbrott. Detta bör ske i samarbete med Eurostat. Det är dessutom viktigt att byrån, i syfte att kartlägga tendenser, regelbundet upprepar sina studier i stor skala, såsom studien rörande antisemitism, och utvecklar sin datainsamling om antimuslimskt hat och särskilda data om främlingsfientlighet i migrationssammanhang.

- Barnets rättigheter: Främjande och skydd av barnets rättigheter ingår i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och är en prioritering för EU. Detta område har stått i fokus för byråns verksamhet inom det fleråriga ramprogrammet 2013–2017. Byrån har offentliggjort en mängd forskning om barnets rättigheter som är av betydelse också på ett antal andra politikområden, t.ex. asyl och migration, social inkludering, rättvisa, icke-diskriminering, rasism och främlingsfientlighet, våld mot barn, skydd av barn och barns välfärd[62]. Kommissionen anordnar ett årligt europeiskt forum för barnets rättigheter[63] och har nyligen vidtagit åtgärder rörande system för skydd av barn[64] och barn som migrerar[65]. Forskning och data som rör barnets rättigheter är avgörande för att stödja och tillhandahålla information för europeiska och nationella initiativ. Det är viktigt att barnets rättigheter förblir ett fokusområde för byrån för 2018–2022, så att den kan fortsätta att samla in data och följa upp framstegen och utvecklingen på lång sikt t.ex. om barnvänlighet i rättssystemet och barn i utsatta situationer, så att de indikatorer för barnets rättigheter som byrån utvecklat kan tas i bruk. Detta fick starkt stöd av byråns styrelse.

- Integration av och social inkludering av romer: Integrationen av romer utgör en klar prioritering för EU. I EU-ramen för nationella strategier för integrering av romer fram till 2020 uppmanas byrån att samla in data i alla medlemsstater om romernas situation när det gäller tillgång till sysselsättning, utbildning, sjukvård och bostäder och att samarbeta med medlemsstaterna för att utveckla övervakningsmetoder som kan ge en jämförande analys av romernas situation i olika delar av EU. Byrån har byggt upp sakkunskap när det gäller att samla in uppgifter om frågor som rör romer under de senaste åren, vilket framgår av dess rapporter om situationen för romerna i 11 medlemsstater och om situationen för romska EU-medborgare som flyttar till och bosätter sig i andra medlemsstater, och av undersökningen om minoriteter och diskriminering EU Minorities and Discrimination Survey[66]. Berörda parter begärde att romerna skulle kvarstå som ett prioriterat tematiskt område, vilket även framgår av resultaten från det offentliga samråd som genomförts av byrån. Detta fick även uttryckligt stöd av byråns styrelse. Byrån bör därför fortsätta sina ansträngningar att tillhandahålla data för samtliga medlemsstater, vilka också bygger på den uppsättning indikatorer för integrering av romer som byrån kommer att ta fram i komplementaritet med det internetbaserade rapporteringsverktyg som har utarbetats av kommissionen. Social inkludering förtjänar ett förstärkt fokus i detta sammanhang med tanke på betydelsen av att bekämpa fattigdom och social utestängning, ett av EU:s fem mål i Europa 2020-strategin för tillväxt. Byråns

---

61 http://ec.europa.eu/justice/events/colloquium-fundamental-rights-2015/files/fundamental_rights_colloquium_conclusions_en.pdf.

62 http://fra.europa.eu/en/theme/rights-child.

63 http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/rights-child/european-forum/index_en.htm.

64 http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/rights-child/protection-systems/index_en.htm.

65 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om lägesrapporten om genomförandet av de prioriterade åtgärderna i den europeiska migrationsagendan (COM(2016) 85 final) och dess bilaga 6 om pågående åtgärder som bidrar till skyddet av migrerande barn.

66 http://fra.europa.eu/en/theme/roma.

erfarenhet av att samla in uppgifter om social inkludering av romer och andra minoriteter och utsatta grupper (t.ex. genom undersökningar som EU-MIDIS – EU:s undersökning av minoriteter och diskriminering, eller projekt som SIMPS, som går ut på insamling av uppgifter om nationella och regionala/lokala strategier för social inkludering och migranters deltagande i samhället) kan också vara till nytta för byråns framtida verksamhet, t.ex. när det gäller den kommande undersökningen om grundläggande rättigheter eller mot bakgrund av EU:s prioriteringar i anslutning till den framtida Europeiska pelaren för sociala rättigheter. Komplementaritet och synergieffekter bör eftersträvas med andra aktörer, såsom Eurostat och Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound), vilket stärker det befintliga samarbetet. Det bör noteras att ett ökat fokus på social inkludering i byråns fleråriga ramprogram begärdes av de berörda parterna vid det offentliga samråd som genomfördes av byrån under 2015 och även av byråns styrelse i dess yttrande om nästa fleråriga ramprogram. Detta har även begärts av Europaparlamentet[67].

[67] Tex. resolutionen av den 14 september 2011 om en EU-strategi mot hemlöshet och betänkandet av föredraganden för Europaparlamentets rekommendation om utkastet till rådets beslut om det fleråriga ramprogrammet 2013–2017.

2016/0204 (APP)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om inrättande av ett flerårigt ramprogram för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter 2018–2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 352,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets godkännande[68],

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

(1) För att Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (nedan kallad *byrån*) ska kunna utföra sina uppgifter korrekt bör rådet vart femte år anta ett flerårigt ramprogram i vilket temaområdena för byråns arbete fastställs, i enlighet med rådets förordning (EG) nr 168/2007 av den 15 februari 2007 om inrättande av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter[69].

(2) Det första fleråriga ramprogrammet antogs av rådet genom beslut 2008/203/EG av den 28 februari 2008 om genomförande av förordning (EG) nr 168/2007 vad gäller antagande av ett flerårigt ramprogram för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter för 2007–2012[70]. Det andra fleråriga ramprogrammet antogs av rådet genom beslut 252/2013/EG av den 11 mars 2013 rörande fastställandet av ett flerårigt ramprogram för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter[71].

(3) Det fleråriga ramprogrammet bör innehålla bestämmelser som syftar till att säkerställa komplementaritet med ansvarsområdena för unionens andra organ, kontor och byråer samt med Europarådet och andra internationella organisationer som är verksamma på området för grundläggande rättigheter. De av unionens byråer och organ som är mest relevanta för detta fleråriga ramprogram är Europeiska stödkontoret för asylfrågor (Easo), inrättat genom förordning (EU) nr 439/2010[72], Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (Frontex), inrättad genom förordning (EG) nr 2007/2004[73], det europeiska migrationsnätverket, inrättat genom rådets beslut 2008/381/EG[74], Europeiska jämställdhetsinstitutet, inrättat genom förordning (EG) nr 1922/2006[75],

---

68 EUT C , , p. .
69 EUT L 53, 22.2.2007, s. 1.
70 EUT L 63, 7.3.2008, s. 14.
71 EUT L 79, 21.3.2013, s. 1.
72 EUT L 132, 29.5.2010, s. 11.
73 EUT L 349, 25.11.2004, s. 1.
74 EUT L 131, 21.5.2008, s. 7.
75 EUT L 403, 30.12.2006, s. 9.

Europeiska datatillsynsmannen, inrättad genom förordning (EG) nr 45/2001[76], Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet (Enisa), inrättad genom förordning (EG) nr 460/2004[77], Europeiska unionens enhet för rättsligt samarbete (Eurojust), inrättad genom rådets beslut 2002/187/RIF[78], Europeiska polisbyrån (Europol), inrättad genom rådets beslut 2009/371/RIF[79], Europeiska polisakademin (Cepol), inrättad genom rådets beslut 2005/681/RIF[80], Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound), inrättad genom förordning (EEG) nr 1365/75[81] och Europeiska byrån för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA), inrättad genom förordning (EU) nr 1077/2011[82].

(4) I temaområdena för byråns verksamhet bör kampen mot rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans ingå.

(5) Vid utarbetandet av sitt förslag rådfrågade kommissionen styrelsen för byrån och mottog ett skriftligt yttrande den 1 mars 2016. Byråns styrelse rådfrågades ytterligare vid dess möte den 19–20 maj 2016.

(6) Byrån får enligt artikel 5.3 i förordning (EG) nr 168/2007 på begäran av Europaparlamentet, rådet eller kommissionen verka på andra områden än de temaområden som fastställs i det fleråriga ramprogrammet, under förutsättning att byråns ekonomiska och mänskliga resurser tillåter detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Flerårigt ramprogram

1. Härmed upprättas ett fleårigt ramprogram för Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (nedan kallad *byrån*) för perioden 2018–2022.

2. Byrån ska i enlighet med artikel 3 i rådets förordning (EG) nr 168/2007 utföra de uppgifter som anges i artikel 4.1 i förordningen inom ramen för de temaområden som fastställs i artikel 2 i detta beslut.

Artikel 2
Temaområden

De temaområden som avses i artikel 3.2 ska vara följande:

(a) Tillgång till rättslig prövning; brottsoffer.

(b) Jämlikhet och icke-diskriminering.

(c) Informationssamhället, särskilt respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter.

---

76 EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.
77 EUT L 077, 13.03.2004, s. 1.
78 EGT L 63, 6.3.2002, s. 1.
79 EUT L 121, 15.5.2009, s. 37.
80 EUT L 256, 1.10.2005, s. 63.
81 EGT L 139, 30.5.1975, s. 1.
82 EUT L 286, 1.11.2011, s. 1.

(d) Rättsligt och polisiärt samarbete.

(e) Migration, gränser, asyl och integration av flyktingar och migranter.

(f) Rasism, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans.

(g) Barnets rättigheter.

(h) Integration av och social inkludering av romer.

Artikel 3

Komplementaritet och samarbete med andra organ

1. För genomförandet av detta fleråriga ramprogram ska byrån säkerställa lämpligt samarbete och lämplig samordning med unionens relevanta institutioner, organ, kontor och byråer, medlemsstater, internationella organisationer och det civila samhället, i enlighet med artiklarna 6, 7, 8 och 10 i rådets förordning (EG) nr 168/2007.

2. Byrån ska behandla frågor rörande diskriminering på grund av kön endast som en del av och i den mån det är relevant för dess arbete när det gäller de allmänna frågor rörande diskriminering som avses i artikel 2 g, eftersom det är Europeiska jämställdhetsinstitutets (EIGE)[83] uppgift att samla in data om jämställdhet och könsdiskriminering. Byrån och EIGE ska samarbeta i enlighet med bestämmelserna i samarbetsavtalet av den 22 november 2010[84].

3. Byrån ska samarbeta med unionens andra organ, kontor och byråer, t.ex. Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound)[85] i enlighet med bestämmelserna i samarbetsavtalet av den 8 oktober 2009[86], med Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid de yttre gränserna (Frontex)[87] i enlighet med bestämmelserna i samarbetsavtalet av den 26 maj 2010[88], med Europeiska stödkontoret för asylfrågor (Easo)[89] i enlighet med bestämmelserna i samarbetsavtalet av den 11 juni 2013[90] och med Europeiska unionens enhet för rättsligt samarbete (Eurojust)[91], i enlighet med samförståndsavtalet av den 3 november 2014[92]. Den ska dessutom samarbeta med Europeiska polisbyrån (Europol)[93], Europeiska polisakademin (Cepol)[94], det europeiska migrationsnätverket[95] och byrån för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA)[96] i enlighet med bestämmelserna i framtida samarbetsavtal.

4. Byrån ska utföra sina uppgifter på alla områden som rör respekten för privatlivet och skyddet av personuppgifter till stöd för unionens institutioner, organ, kontor och byråer samt medlemsstaterna, när det gäller att säkerställa att dessa grundläggande fri- och rättigheter respekteras av unionens institutioner, organ, kontor och byråer. Den ska därvid säkerställa

---

83 Inrättad genom förordning (EG) nr 1922/2006 (EUT L 403, 30.12.2006, s. 9).

84 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1257-FRA-EIGE-cooperation-agreement_EN.pdf.

85 Inrättad genom förordning (EEG) nr 1365/75 (EGT L 139, 30.5.1975, s. 1)

86 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1961-eurofound-fra-cooperation-agreement_EN.pdf.

87 Inrättad genom förordning (EG) nr 2007/2004 (EUT L 349, 25.11.2004, s. 1).

88 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/891-Cooperation-Agreement-FRA-Frontex_en.pdf.

89 Inrättat genom förordning (EU) nr 439/2010 (EUT L 132, 29.5.2010, s. 11).

90 http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-easo-cooperation-agreement-.pdf.

91 Inrättat genom rådets beslut 2002/187/RIF (EUT L 63, 6.3.2002, s. 1).

92 http://fra.europa.eu/sites/default/files/mou_fra_-_eurojust.pdf.

93 Inrättad genom rådets beslut 2009/371/RIF (EUT L 121, 15.5.2009, s. 37).

94 Inrättad genom rådets beslut 2005/681/RIF (EUT L 256, 1.10.2005, s. 63).

95 Inrättat genom rådets beslut 2008/381/EG (EUT L 131, 21.5.2008, s. 7).

96 Inrättad genom förordning (EU) nr 1077/2011 (EUT L 286, 1.11.2011, s. 1).

komplementariteten med det arbete som utförs av Europeiska datatillsynsmannen (EDPS)[97], Europeiska dataskyddsstyrelsen, den europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (Enisa)[98] och Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC).

5. Byrån ska samordna sin verksamhet med Europarådets verksamhet i enlighet med bestämmelserna i artikel 9 i rådets förordning (EG) nr 168/2007 och i enlighet med det avtal mellan Europeiska gemenskapen och Europarådet om samarbete mellan Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter och Europarådet[99] som avses i den artikeln.

Artikel 4
Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Det ska tillämpas från och med den 1 januari 2018.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande

97 Inrättad genom förordning (EG) nr 1922/2006 (EUT L 403, 30.12.2006, s. 9).
98 Inrättad genom förordning (EG) nr 460/2004 (EUT L 077, 13.3.2004, s. 1).
99 EUT L 186, 15.7.2008, s. 7.